אבנר דיוסי

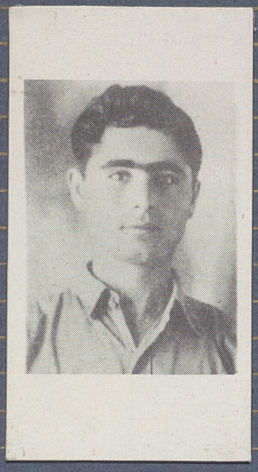

בן יהודה ותופחה
נולד ביום כ"ב שבט
תרפ"ז 25.1.27
נפל ביום ע' אייר
תש"ח 18.5.48
ח.א. 0006354

דייסי אבנר ט'

בן יהודה ותופחה. נולד בכ"ב בשבט תרפ"ו בטברייה.
אחרי שנות למודיו בבית הספר העממי. פנה לעבודה
בגננות. היה פעיל מאד בהגנה ומפעיל אחרים.
ואדם סודי מאד. אף פעם לא גילה סודות של ההגנה
ואפילו להוריו, ורשהיה יוצא לאיזה פעולה. שהיא
אמר להוריו אני הולך לקבל עבודה ממי שהוא ואני
אתאחר לא לצאוג.
בחורף תש"ח השתתף בשמירה ובהרבה פעולות נגד האוייב.
ואחר כך בשירות מלא באחד הגדודים שבחטיבת גולני"
ומילא כל תפקיד שהוטל עליו בשמירה והגנה. בשקט
ובצניעות ובמלאו האחריות.
בראשית המלחמה התיצב למערכה באהבה ובשמחה
נגד הפולש הסורי, בחצית שמח
נפל בעת התקפת האוייב על משטרת שמח ביום
18/5/1948 ונקבר בדגניה א. ת.נ.צ.ב.ה

אבנר דייסי

אבנר נולד וגדל בטבריה. אחרי סיום למודיובבית הספר העממי פנה לעבודה בגננות. הוא היה חבר פעיל בהגנה. בחרף תש"ח מלא תפקידי שמירה רבים, ועם גיוסו לצה"ל, גילה מסירות ונאמנות לגדודו שבחטיבת גולני.
אבנר, שהתחנך משחר נעוריו במחתרת ההגנה, היה בחור צנוע ונכון למלא כל משימה שהוטלה עליו. הוא היה ספורטאי מעולה, מספר עליו חברו נחום עב, יבל"א במיוחד בכל ענפי ספורט המים. מקום קבוע קנה לו בחוף "לידו", שכן היה זה מרכז ה"הגנה" שתחת מסוה הספורט הימי עסקו בו הבחורים באמונים ובהכנה לקראת הבאות.
עם פרוץ הקרבות לשחרור העיר טבריה, נרתם כיתר חבריו הצעירים לפעילות בהגנה מתוך דבקות במטרה לשחרור העיר. לא חלף זמן רב, והוטל עליו לקחת חלק פעיל בקרבות בעמק הירדן, עם הפלישה הכבדה של צבאות סוריה, עירק וירדן על נשקם הכבד.
קרב מר ניטש על צמח. משנתעצמו כוחות האויב בנשק ובמספר החיילים, נאלצים היו בחורינו לסגת לעבר דגניה וכנרת, כשהם מותירים אחריהם חללים. הקרב היה נורא. חלק מ"החברה" נפלו בשבי בידי הסורים ורבים נפצעו. עם בדיקת מסדר הנסוגים לעת ערב, בלטה העדרותו של אבנר והשרתה דאגה וצער רב בין חבריו. ימים אחדים חלפו והבחור נעלם מן האופק. כל המאמצים לאתרו עלו בתוהו. אך התקוה היתה תקות שוא. אבנר נעדר, ועד עצם היום הזה, אין איש יודע מה עלה בגורלו בקרב המר על צמח. רק ציון לזכרו הוצב בבית העלמין בדגניה א'.

"הצבי ישראל על
במותיך חלל איך
נפלו גבורים..."

ה ק ד מ ה

שש מלחמות טפחו על פניה של מדינת ישראל מראשית תקומתה.
הראשונה שבהן היתה מלחמת הקוממיות. היתה זו מלחמה קשה שבה נפלו רבים מחיילינו. במלחמה זו נפל אבנר דייסי - אחי אבי.

כלנופלים רבים מבני העיר טבריה הוכן תיק לזכרו. התיק ותיקים אחרים היו זמן רב בבית "יד לבנים" כשרובם ריקים ורק פרטים מעטים מצויינים בהם. בשל כך החליט מנהל "יד לבנים" אורי מזר: תלמידי בית הספר התיכון בטבריה יקבלו על עצמם בהתנדבות את הטפול בתיקים, והכונה היתה לקיים פגישות עם משפחותיהם של הנופלים ומהן לקבל מידע עליהם. הטלת העבודה היתה בתאום עם המורה לשל"ח בבית-ספרנו אלי מדר.

המורה הכין אותנו מראש לעבודה ואמר שהיא אינה קלה מהסיבה היחידה והיא שישנן משפחות שאינן מוכנות לספר ולפתוח את סגור לבם בנוגע לבניהן שנפלו.

החלטתי לטפל דווקא בתיקו של אבנר נבעה משתי סיבות:
הראשונה - אבנר הוא דודי, - אחי אבי ולכן הנושא יותר קרוב אלי.
והשניה - במשך שנים ידעה המשפחה שאבנר נעדר וזו היתה ההזדמנות לדעת יותר מה עלה בגורלו.
הסקרנות שלי בקשר לגורלו הביאה אותי בפעמים רבות להפניית שאלות לרבים מבני המשפחה אך מכולם קבלתי את אותה התשובה: אבנר נעדר עד עצם היום הזה ואין אנו יודעים מה עלה בגורלו.

פניתי לאנשים שהכירו אותו: צדיק בר-נתן, עזרא לוי, צפריר יוסף ודודי אורי בן-חור. נפגשתי עם כל אחד מהם ואני מביאה בזה את סיפוריהם. נוסף לכך אני מביאה את ספורה של אחותו של אבנר - שרה גלנץ, שכבר היה קיים בתיקו לפני שהתחלתי לטפל בו.

הפגישות עם האנשים שהכירו אותו ושחלקם פגשו בו באקראי בתקופת המלחמה הביאו אותי לידי תגלית מפתיעה: אבנר אינו נעדר הוא נהרג בקרב בצמח.

הידיעה על כך הביאה אותי לידי התרגשות רבה מחד וצער רב מאידך על הסבל והעוול הרב שנגרם למשפחה במשך שנים רבות. אך בדבר אחד אני בטוחה ואפילו שמחה: כיום כשיש לנו מדינה יודעת כל משפחה מה עלה בגורל בנה שנפל, נשבה או נעדר.

אני מודה מאוד לכל האנשים שסייעו לי: צדיק בר-נתן, עזרא לוי, צפריר יוסף ודודי אורי בן-חור.
כמו-כן למורי אלי מדר שעזר לי באסוף החומר.

אני מקווה שתמשכנה להיות פעולות התנדבות כאלה שיעוררו את התלמידים בבית-ספרי לגלות מעורבות ושתוף פעולה במתרחש בעירם טבריה.

אסיים בתפילה "עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן"!!

דייסי אילת
כיתה יא/5
ביה"ס התיכון המקיף בגליל "עמל"
ט ב ר י ה
אדר תשמ"ו

פגישה -ראשונה עם צדוק בר-נתן שהכיר את אבנר

צדוק מכיר את אבנר הכרות משפחתית מהתקופה שגרו יחד בשכונות"אחוה". הקשר ביניהם היה קשר שכונתי שנוצר מהקרבה המיוחדת ששררה בין תושבי השכונה שהיו חוג מצומצם של יהודים שהכירו אחד את השני והיו כמשפחה אחת.

שניהם היו חברים ב"נוער העובד" "ובמכבי", אבנר היה בעקר בנוער העובד ודעותיו הפוליטיות נטו בעקר לעקרונות תנועת העבודה.

תנועת המחתרת "ההגנה" שפעלה באותה תקופה בארץ הגיעה לתנועת הנוער עצמן וצרפה את בני הנוער למחתרת. ההגנה לקחה את בני הנוער לאמונים במסתרים בעיקר בקבוצי עמק הירדן. האמונים היו ללא ידיעת ההורים ונערכו בעיקר בשבתות.

החלטת האו"ם ב-29.11.47 נתנה את האות לקרבות שפרצו בטבריה. אבנר גויס לחי"ש צעיר" לעזרת עמק הירדן. התגייסות זו כללה עזרה שהתבטאה בעבודה ובעקר בשמירה בלילות בד בבד עם שמירות שכונתיות בעיר טבריה עצמה שנערכו בעמדות.

הפגישה בניהם נערכה ב-17.5.48 בעצומה של המלחמה בתחנת משטרת צמח. צדוק נשא את אחיו שנפצע קשה מתחנת הרכבת לתחנת המשטרה שהיתה תחנת אסוף פצועים. צדוק בקש מאבנר שיעזור לו לשאת את האלונקה ולהוציא את אחיו הפצוע כיוון שהסורים היו קרובים מאוד (כ-150-100 מ' מתחנת המשטרה). מאחורי בקשתו של צדוק היתה כוונה להוציא את אבנר משדה הקרב - כיון שהוא ידע שהסורים לא ישאירו אף אחד בחיים כשיגיעו למקום - נסה לדאוג למקורבים לו, נוסף לכך הוא היה מפקד והיו לו סמכויות לבקש אנשים לעזור לו.

אך אבנר סירב לבקשתו של צדוק וענה לו שהוא שייך למסגרת הפקוד שלו ולכן הוא חייב לשאול את המפקד הישיר שלו שלא היה במקום.

צדוק קבל זאת ולא חכה. הוא לקח אתו בחורים אחרים והם נסוגו לדגניה א', ומשם לטבריה. כעבור שעתיים באותו יום נכנסו הסורים לתחנת המשטרה ומי שלא הצליח להמלט נטבח ע"י הסורים, פצועים וחיים. הם לא לקחו עמם שבויים. הסורים חשבו שישארו בתחנת המשטרה כמה ימים ולכן שפכו בנזין על הגופות והציתו אותן. לאחר התקפת הנגד נתגלתה הזוועה.

לאחר המלחמה שאלה המשפחה את צדוק מה עלה בגורל אבנר והוא ספר להם את כל ספור הפגישה שנערכה בניהם בצמח.

אבנר היה דמות חביבה, רצינית וחברותית, דמות משמעותית

פגישה שניה עם עזרא לוי שהכיר את אבנר

אבנר היה חבר פעיל במסגרת "הפועל הגדנ"ע והנוער העובד". הקשר של עזרא עם אבנר היה במסגרת הפועל ובמסגרת הגדנ"ע.

אבנר היה בחור שקט, נחבא אל הכלים במדה מסוימת ודווקא משום כך ניתן הרגשה של אמינות. כשהטילו עליו משימות בצע אותן ברצון וזכה להערכה ולחבה. היה צנוע, חביב ונאהב על כולם.

הם היו יחד במחנות אמונים במסגרת הגדנ"ע בחיטין, חורשת גנוסר ועמק הירדן.

בתקופת המלחמה לא נפגשו כלל, כל אחד היה במקום אחר וביחידה אחרת. עזרא קבל משימות אחת אחר השניה, אחת המשימות האחרונות שלו היתה כבוש צמח. עזרא ויחידתו נכנסו לצמח, ושם לא היה נפש חיה. הם המשיכו משם ותפסו את תעלה האנטי טנקית בסוף צמח. כעבור כמה זמן פלשו הסורים בשעה שכוח אחד תפס את התעלה וכוח אחר תפס את תחנת הרכבת. הסורים באו עם טנקים, תותחים וחיל רגלים, ה שטפו את צמח תוך הרג רב וחלפו על יחידתו של עזרא. לאחר מכן ירדה היחידה לשפת הים והלכה צמודה לדגניה א', שם תפסה את התעלה ונפרשה. הם ידעו שבתחנת המשטרה יש יחידה עם הסגן צבי לבקוב - מפקד גדוד ובתוכם אבנר.

מפקד הגדוד החליט לא לנטוש את המשטרה ולהלחם עד הכדור האחרון. החלטתו זו נבעה מתוך חנוך ההגנה. הם נלחמו **וכולם** נהרגו עד אחד.

לאחר יום פרצת יחידה שלמה למשטרה, הניחה חומר נפץ בקיר ופוצצה אותו, אף סורי לא היה במקום כיון שהם נסוגו, שם נמצאו גופות החללים.

בסיום המלחמה פנו הוריו של אבנר לעזרא בשאלות על גורלו של אבנר אך הוא בחסר סמכותו לא **יכול** היה לאמר להם את האמת.

פגישה שלישית עם אורי בן חור - אחיו של אבנר

בתקופת הילדות היו אורי ואבנר קשורים בניהם כמו כל אחים.

אבנר למד בביה"ס העממי בטבריה והיה תלמיד מצטיין בעל ראש פתוח.

לאחר סיום הלמודים בביה"ס היסודי יצא לעבודה בגלל שאביו פשט את הרגל והמצב בבית היה קשה. הוא עבד בגננות בחמי טבריה, ובגלי כנרת, עבודתו עזרה מאוד לשפור המצב בבית.

לאחר העבודה היה הולך אבנר לפעילות בפועל, במקביל היה חבר בנוער העובד. במסגרת הפועל היה פעיל מאוד בספורט ובעיקר בשחיה. היה אחד השחיינים הטובים ביותר בטבריה. השתתף בצליחת הכנרת והגיע במקום השביעי, כמו-כן הצטיין בג'ודו ובהתעמלות.

אבנר היה חבר בהגנה. ערב המלחמה גם אורי נכנס להגנה, כששלחו את אורי להשבע בהגנה הסיעו אותו ואת סבריו בלילה לאחד המשקים (אורי לא ידע איזה באותו זמן רק מאוחר יותר ידע שזוהי דגניה) בעינים קשורות הכניס אותו מישהו לחדר והשביע אותו את שבועת ההגנה. רק מאוחר יותר נודע לו שהיה זה אחיו אבנר. באותו רגע ההשבעה הוא לא יכול היה לזהות אותו כיוון שהיה נרגש מאוד.

דרכיהם בהגנה לא נפגשו כיוון שהגיעו לאים שלהם היו שונים. תפקידם של הנערים בגילו של אורי היה: העברת קשרים למפקדים הגבוהים, הפצת כרוזים ואמונים בנשק. ואלו אבנר היה בוגר - פעילותם של הבוגרים התבטאה באמונים שוטפים, יציאה למחנות ותגבור נקודות התישבות באזור הצפון, שמורות וכבושים מסביב לטבריה במסגרת יחידות החי"ש.

בבית אבא רוב בני המשפחה היו חברים בהגנה: אביו היה מפקד בהגנה והלך עם תג "מגויס" שתים מאחיותיו: ברכה ושרה היו חברות בהגנה. הענין היה משותף לכולם, במפגשים המשפחתיים בניהם כל אחד ספר על חוויותיו מהפעילויות. תוך כדי השמטת פרטים סודיים.

אבנר היה קשור הכי הרבה לאחותו מסעודה.

בתקופת המלחמה המשפחה לא ידעה היכן אבנר נמצא. לפעמים היה מגיע לבקורים קצרים. אורי לא נפגש עם אבנר בתקופת המלחמה.

כשנודע שנעדר רצה אורי לדעת במדוייק מה עלה בגורלו והוא חקר בענין. הוא נפגש עם עולה חדש מאלג'יריה שהיה אתו בצמח - העולה ספר שאבנר היה אמיץ לב, טוב ובעל לב מברזל.

כשנודע להורים שאבנר נעדר הם היו במצב היסטרי.

אורי ידע שאבנר נהרג אך לא גלה להם. לאחר כמה שנים החליט אורי שהגיע הזמן שההורים ידעו את האמת והוא לקח את כל המשפחה ביום העצמאות לדגניה. שם גילה להם שאבנר קבור פה בקבר אחים. המשפחה קבלה את הידיעה בצורה קשה מאוד.

היה ילד טוב, ישר, נוח לאנשים, מילא את ההוראות על הצד הטוב ביותר.

פגישה רביעית עם צפריר יוסף שהכיר את אבנר

יוסף ואבנר גדלו באותה שכונה, הכירו זה את זה והיו חברים גם בתקופה שאבנר עבד בגננות. הם השתתפו יחד בספורט המים ובעיקר בשחיה. אבנר אהב מאוד את ענף השחיה. הם התאמנו הרבה זמן יחד לקראת צליחת הכנרת. כמו-כן היו ב"הפועל" והתחום שהשתתפו בו היה קרב פנים מול פנים במקל. היו יחד במסגרת "חבר ימי לישראל" בפעילות של שייט בפק דו של גדעון נחושתן ומטעם מסגרת זו יצאו לכנס בת"א שארך 3 ימים.

אבנר היה חברה של רבקה דוד שהכיר אותה בים, כשהיא עזבה את טבריה הפך לחברה של אחותה - אהובה דוד. ואת מרבית זמנם בלו בים. במסגרת ההגנה נפגשו יוסף ואבנר במועדון הפועל ונהגו לרדת יחד הביתה.

טרם המלחמה היה גיוס רשמי והם התגייסו במסגרת ההגנה. בין פעולותיהם היו הגנה על היהודים בעיר העתיקה מעמדות שונות. נוסף על כך אבנר היה במשטרת הישובים העבריים.

במלחמת השחרור התגייסו שניהם וכל אחד מהם היה ביחידה אחרת. אבנר היה בגדוד "ברק" ולאחר מכן בגדוד ה-2 .

יוסף נפגש עם אבנר בחדר המשטרה בצמח, לפני הנסיגה הם שוחחו בניהם ואבנר כבד את יוסף במלבס (מין ממתק). אבנר לא ספר דבר על מהשקרה אתו.

כשהתחילו הטנקים הסורים להסתער החלה נסיגה לא מסודרת מצמח לדגניה לכוון המפקדה, שם הם חכו להתיצבות מחודשת כשהתקרבו הטנקים לעבר דגניה קבלו הוראה לנוע על גדר דגניה מול הטנקים, הם פגעו בטנק הראשון ושרפו אותו. הקרב שנערך כיומים היה עקוב מדם.

בתום הקרב הלכו לפנות את גופות החללים מבנין המשטרה וחצר ביה"ס בצמח. בין אלה שהלכו היה יוסף. מאחורי בנין המשטרה היו הגופות. יוסף זהה את גופתו של אבנר עפ"י שני סמנים: מבנה גופו העליון המפותח וביחוד החזה כתוצאה מאמוני השחיה הרבים והסרבל של משטרת הישובים העבריים אבנר היה לבוש בו.

הם שמו את הגופות במשאית ויוסף אמר לרופא של דגניה שזוהי גופתו של אבנר דייסי.

באותו יום בצהריים היתה במקום אחותו של אבנר - ברכה, היא היתה בחדר-האוכל והגישה ארוחות לחיילים. יוסף לא העז לספר לה דבר.

באותו לילה מסיבות אישיות של הגיע יוסף לביתו בטבריה. מיד כשהגיע בקרו אצלו בבית דודו של אבנר - ראובן ז"ל ושני אנשים נוספים ששאלו מה עלה בגורלו של אבנר אך יוסף אמר שהוא אינו יודע דבר. יוסף לא רצה להיות איש הבשורה.

לפני מספר שנים נפגש עם אורי - אחיו של אבנר - וספר לו הכל.

צלחת הכנרת 24.9.1945
אבנר בחברת יפיפים.

אורי (מימין) בחברת אבנר
אחיו ז"ל בגן העור בטברוה.

אבנר

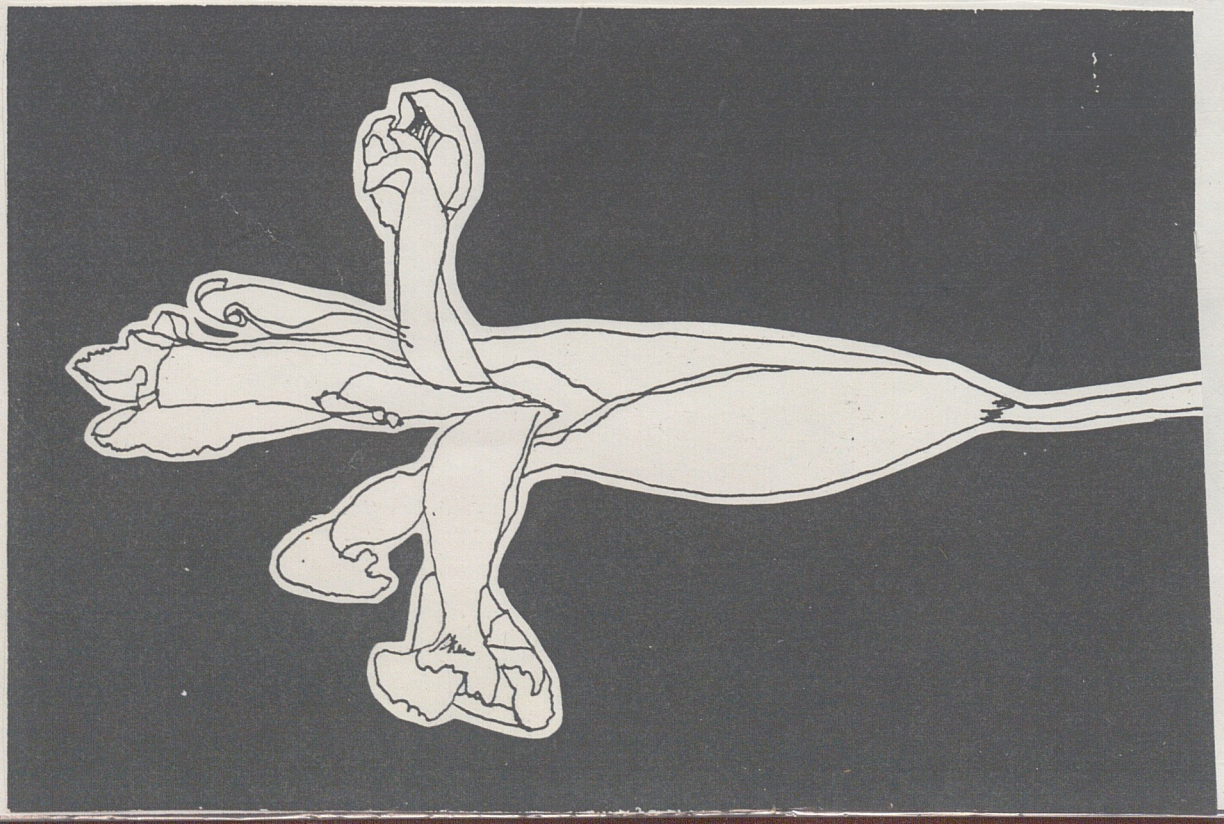

ארגון „ההגנה" בטבריה

וזאת לעדות

כי החבר

יוסי אפנר

היה חבר

„ההגנה" בטבריה

אשור פקיד הנפה

נ. שדמי

טבריה, ל"ג בעומר

י"ח אייר תש"ז (19.5.57)